

Hørings svar

Til forslag til risikobaseret dimensionering af Sydøstjyllands Brandvæsen.

Udarbejdet dato: 2. oktober 2016
Udarbejdet af: Kenneth Steenberg Jaquet

Indledning:

Nærværende høringssvar omhandler en kommenteret gennemgang af processen omkring den risikobaserede dimensionering (i det efterfølgende benævnt RBD) samt det resultat der pt. er udsendt i offentlig høring.

Processen - medarbejderinvolvering:

Helt tilbage fra sin tiltrædelse og siden hen ved adskillige udtalelser har Sydøstjyllands Brandvæsens Beredskabsdirektør udtrykt ønske om at involvere personalet i processen vedr. den RBD.

Brandmandskabet fra de enkelte brandstationer har via repræsentanter deltaget i en gennemgang af forskellige scenarier, og efter sigende afleveret forslag til løsning af forskellige indsatser. Dette er for så vidt positivt.

Indsatsledergruppen fra Hedensted Kommune har kun været indkaldt til et møde, hvor to scenarier (indsats i forbindelse med drukneulykker til havs samt indsats på Jysk Højlager) blev diskuteret. Mødet var ikke konstruktivt og på ingen måde udbytterigt.

Derfor blev der indkaldt til et ekstraordinært møde.

I forbindelse med indkaldelsen til dette møde anmodede undertegnede via mail om at få tilsendt noget materiale på forhånd, så det var muligt at forberede sig, således at mødet i modsætning til det første kunne blive positivt og produktivt. Dette blev afvist, og mødet blev til stor underen aflyst, som følge af manglende tilslutning.....? Der er ikke holdt nogle efterfølgende møder, ligesom informationen fra ledelsen til indsatsledergruppen i Hedensted fuldstændig er indstillet.

På baggrund af mine erfaringer med RBD først af samordning af to kommuners redningsberedskaber, senere RBD af to i forvejen samordnede beredskaber (8 kommuner) og senest fra RDB af et storbyberedskab har jeg skrifteligt givet udtryk for, at jeg ikke så det muligt, at udarbejde en grundig og fyldestgørende RBD i henhold til den opstillede tidsplan. Dette er blevet negligeret, men der blev i den forbindelse lovet, at intet ville blive sendt til behandling uden vi (indsatsledergruppen i Hedensted) var blevet hørt.

Det var derfor til stor underen, at det pludseligt blev bekendtgjort, at forslaget til RBD skulle forelægges til behandling. Vi indsatsledere blev i sidste øjeblik indkaldt til et orienteringsmøde, hvilket dog også blev aflyst, da "politikkerne i Hedensted" ikke ville acceptere det forelagte, hvilket vi blev orienteret om telefonisk - uden i øvrigt at få detaljer.

Efterfølgende har der været afholdt informationsmøder for brandmandskabet på de enkelte brandstationer, hvor konsekvenserne for de enkelte stationer blev gennemgået.

Indsatsledergruppen fra Hedensted blev dog overset, og vi har på intet tidspunkt fået gennemgået det udsendte materiale - ej heller baggrunden for det - men har været henvist til processen omkring

den offentlige høring.

Det er således meget utilfredsstillende, at man som ansat indsatsleder (Hedensted Kommune) i Sydøstjyllands Brandvæsen ikke er involveret i eller orienteret om, hvad der tænkes ud over hvad der kan læses i pressen.

Den offentlige høring:

Tilgangen til den offentlige høring af RBD for Sydøstjyllands Brandvæsen sker via dets hjemmeside.

Her klikkes der på et link med betegnelsen "Risikobaseret dimensionering".

Ved anvendelse af linket fremkommer en række dokumenter, som selv for undertegnede - som betragter mig selv som professionel - er vanskelige at få et overblik over - og forstå indholdet generelt.

Den offentlige høring og det tilhørende materiale findes ikke på Hedensted Kommunes hjemmeside.

Det havde været ønskeligt, at der var udarbejdet et resume, som en borger med begrænset kendskab til beredskabsområdet kunne få et overblik over hovedtrækkene og deres betydning for netop denne.

Den manglende omtale på Hedensted Kommunes hjemmeside og adgangen via Sydøstjyllands Brandvæsens hjemmeside er sandsynligvis årsagen til, at ingen borgere – så vidt jeg har kunne konstatere - er opmærksomme på, at der sker ændringer i deres service i relation til brand og redning.

Som det udtrykkes - så er det for en del en overraskelse at Hedensted Brand & Redning nu er en del af Sydøstjyllands Brandvæsen. En del er endda overrasket over, at det reelt er Hedensted Kommune der er ansvarlig for fagområdet og ikke Vejle Brandvæsen - da det jo "er det der står på bilerne".

Informationen til borgerne er derfor yderst kritisabel, hvilket må tages til efterretning fra såvel det administrative som det politiske niveau med ansvar for redningsberedskabet.

Forslag til risikobaseret dimensionering:

Det udsendte forslag til RBD synes at være behæftet med flere essentielle mangler og fejl.

Generelt er der gjort overvejelser i relation til indsatsledervagt samt bemanning og bestykning af de enkelte brandstationer.

I forhold til indsatsledervagten tilslutter jeg mig som udgangspunkt, at de to vagtordninger samles i én. Dog er der på intet tidspunkt beskrevet konsekvenser for serviceniveauet, og derfor mangler fuldstændigt sammenhængen med det øvrige stående beredskab. En indsatsledervagt vil alt andet lige betyde en dårligere service for holdlederen på skadestedet.

Lige sådan er der foreslået en reduktion af køretøjer og mandskab på Station Hornsyld. Denne reduktion er en væsentlig ændring af serviceniveauet over for borgere, institutioner og virksomheder set i forhold til i dag, ligesom sikkerhedsniveauet for brandmandskabet bliver væsentligt forringet.

Jeg har ved adskillige mails til Sydøstjyllands Brandvæsen anmodet om en konsekvensanalyse

samt som et udgangspunkt også oplysninger om de økonomiske forhold.

Dette er ikke imødekommet. Der er givet nogle besynderlige svar, som gør mig vældig bekymret for hele den RBD som helhed og jeg tvivler på, at de økonomiske forudsætninger er holdbare.

På spørgsmålet om der er udført en konsekvensanalyse er det oplyst, at denne indgår i afsnit 2.4, hvor der er foretaget en analyse af dækningsområderne - desuden henvises til Beredskabsstyrelsens håndbog om risikobaseret dimensionering afsnit 4.

Ovennævnte betragtes som en misfortolkning af Beredskabsstyrelsens håndbog. Det er ikke korrekt udelukkende at beskrive et serviceniveau ud fra køretider. Man må nødvendigvis også inddrage, hvilken indsats der kan udføres på skadestedet. Serviceniveauet er med andre ord et produkt af køretiden og det arbejde der kan ske ved fremmøde på et givent skadested.

Fra Sydøstjyllands Brandvæsen oplyses det som et eksempel, at automobilsprøjten fra Hornsyld og tankvognen fra Horsens begge kan være fremme på adressen hjørnet Hornsyld Industrivej/Nørregade på 10 minutter, hvorved serviceniveauet kan fastholdes som i dag.

Eksemplet er forsimplet og grænsende til manipuleret. Fakta er, at automobilsprøjten fra Hornsyld dimensioneringsmæssigt skal kunne være fremme inden for maksimalt 10 minutter og at tankvognen fra Horsens efter sigende kan være fremme tidligst efter 10 minutter.

I praksis vil automobilsprøjten være fremme efter maksimalt 6-7 minutter og tankvognen efter 14 minutter. Herved opstår et essentielt dilemma for indsatsleder eller holdleder på 7-8 minutter, hvor der i visse situationer ikke kan indsættes røgdykkerhold, uden at gå på kompromis med brandmandskabets sikkerhed (se fællesudtalelse fra Beredskabsstyrelsen og Arbejdstilsynet af 25. Oktober 2004).

Der vil således være situationer, hvor der skal træffes beslutning om, hvorvidt der skal indsættes røgdykkere eller ej, idet der mangler et sikringshold til opretholdelse af røgdykkernes sikkerhed.

Det er derfor ikke korrekt, at serviceniveauet kan fastholdes.

Der vil være en væsentlig ændring i serviceniveauet, som påvirker følgende forhold:

1. Brandmandskabets sikkerhed under røgdykning
2. Muligheder for redning af menneskeliv
3. Mulighed for at redde borgernes værdier, herunder indbo og fast ejendom
4. Mulighed for at redde virksomhedernes inventar, produktionsapparater og ejendom

Som følge af den forringede service (kun en indsatsledervagt) vil det ofte være holdlederen og ikke indsatslederen der skal træffe beslutningen om, hvorvidt det er sikkerhedsmæssigt at forsvarligt at indsætte røgdykkere til redning af liv og værdier – Altså den tungeste beslutning skal tages af den med det laveste uddannelsesniveau.

Det nævnte eksempel på køretider er taget fra en attraktiv situation set i lyset af køretider fra Horsens (Station Hornsylts nordlige udrykningsområde). I Station Hornsylts sydlige område - som reelt er det største - vil køretiderne og dermed konsekvenserne være væsentlig øgede.

Yderligere er det nævnt, men ikke taget i betragtning, at tankvognen fra Horsens i en del tilfælde ikke bemannes med fastansatte, men med deltidsfolk, idet det faste mandskab kan være optaget i

Station Horsens eget udrykningsområde. Ligeledes er der ikke taget højde for fremkommeligheden i morgen- og eftermiddagstimerne på Høgh Guldbergsgade/Bjerrevej i Horsens. Begge forhold vil påvirke serviceniveauet og brandmandskabets sikkerhed i en endnu mere negativ retning.

Set i forhold til ovennævnte konsekvenser er det overordentlig bekymrende, at der ikke er foretaget en reel konsekvensanalyse af reduktionen på stationen- som f.eks. angivet i Beredskabsstyrelsens håndbog afsnit 3, tabel 3.3. og tabel 3.4.

Bekymringen skærpes endnu mere, idet værktøjerne som foreslået faktisk er anvendt i de scenarier, som brandmandskabet har haft til opgave at arbejde med. Spørgsmålet kan dog stilles, om hvorvidt disse angivne analyser er anvendelige, idet køretøjernes og dermed mandskabets ankomsttider til skadestedet er udeladt.

I relation til indsatsledervagten kan der som tidligere nævnt være faglige begrundelser for at dække Sydøstjyllands Brandvæsens samlede område via en og samme indsatsledervagt.

Som nuværende indsatsleder (Hedensted Kommune) finder jeg det dog forunderligt, at jeg reelt ikke er orienteret om, hvordan den fremtidige vagtordning påtænkes gennemført, men udelukkende har min viden via rygter og indslag i pressen, senest via www.beredskabsinfo.dk, hvor Sydøstjyllands Brandvæsen bekendtgør, at reduktionen af indsatsledervagten skal ske allerede i indeværende år.

Station Horsens er beliggende centralt i udrykningsområdet, hvorfor det findes naturligt og fornuftigt at indsatslederen afgår herfra. Dog opstår der problemer efter normal arbejdstid, idet der ikke er afsat økonomi til en indsatsleder på døgnvagt (stationsvagt).

Skal indsatsleder afgå fra privat bopæl efter arbejdstid, vil det have stor betydning for udrykningstiden. Længere udrykningstider vil betyde, at det er holdleder som teknisk leder, der skal tage beslutning om at gå på kompromis med sikkerheden eller tage den moralsk tunge beslutning om ikke at redde menneskeliv eller værdier, før assistancen er fremme.

Der mangler således en specifik redegørelse for den påtænkte indsatsledervagt.

Undertegnede står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Økonomi:

Det har ikke været muligt at indhente de økonomiske nøgletal fra Sydøstjyllands Brandvæsen, som naturligvis indgår i en samlet bedømmelse af en ændrings karakter.

Som udgangspunkt er det vel helt naturligt, at en foreslået ændring sammenholdes med den besparelse ændringen måtte medføre.

Konsekvenser skal med andre ord kunne vægtes op mod den reelle økonomi.

Køretøjer:

Det er dog muligt, at tage udgangspunkt i den RBD for Horsens Kommune, som er gældende fra 2014-2018, og som har været anvendt som grundlag for samarbejdsaftalen Hedensted og Horsens Kommuner imellem.

I den forbindelse er det meget påfaldende, at der er sket en oprustning af materiel og køretøjer på

Station Horsens, som ikke ses at være indreguleret.

F.eks. indgår den hurtig slukningsenhed samt en ekstra båd ikke i den gældende RBD for Horsens Service og Beredskab.

Reelt vil der være tale om en oprustning på station Horsens svarende til ca. 100.000,- kr. i driftsudgifter (jf. de økonomiske nøgletal fra Horsens gældende RBD) som dog modsvares af en besparelse på 120.000,- kr. på Station Brædstrup.

Det bemærkes, at der på station Horsens vil være stationeret væsentlig flere køretøjer end tilsvarende stationer, som dækker indbyggertal på over 200.000 indbyggere – og i øvrigt langt flere køretøjer end der er bemanning til.

For Hedensted Kommunes stationer vil der efter en overførsel af samme økonomiske nøgletal ske en reduktion på Station Hornsyld på samlet 170.000,- kr., en forøgelse af driftsudgifterne på Station Hedensted på 170.000,- kr. Samlet vil driften af køretøjer på Station Tørring og Station Klakring være status Q.

De øgede driftsudgifter til drift af Station Hedensted skyldes indsættelse af en lift samt indsættelse af en Hurtig responsenhed. Her mangler der ligeledes mulighed for at kunne holde faglige begrundelser op mod de økonomiske konsekvenser.

Horsens leverer således i relation til køretøjer/materiel samlet 20.000,- i besparelser og Hedensted 0,- kr.

Der kan stilles spørgsmålstejn ved den investering der foreslås på Station Hedensted, hvor der påtænkes indsat en 20 meter lift. Fagligt er der en lang række fordele ved at stationere en lift på stationen, men sammenholdt med de ekstra udgifter - og i lyset af det hidtidige behov - syntes investeringen at være dyr. Investeringen i en hurtig responsenhed syntes umiddelbart overflødig.

Besparelser på køretøjssiden forventes at blive indhentet ved at hjemtage køretøjerne over en 10-årig leasingaftale.

Mandskab:

De væsentlige besparelser forventes at blive på mandskabssiden, ved kun at tilkalde det antal brandmænd som skal bemane køretøjerne. Herved påtænkes reduktion af lønudgifter til udelukkende at omfatte 3 hold på hver station bemanded med henholdsvis 1+3 eller 1+5. Dvs. 12 mand for stationerne Hornsyld og Klakring og 18 mand for de øvrige stationer.

Dette er dog en vagtform som sjældent - mig bekendt aldrig - har ladet sig gøre på deltidsstationer som vores, og taget i betragtning at der ikke konsekvent udbetales vagthonorarer i dag, vil besparelsen ikke kunne udmøntes fuldt ud.

Personaleudgifterne er forbundet med stor usikkerhed: bemanningen skal sikres 24/7, afgang og tilgang af personale er usikker og uddannelsesudgifterne høje, hvervegrundlaget er svingende og oftest tungt - udfordringer som alle deltidsbrandvæsner kender.

Besparelserne på mandskabssiden vil i største omfang skulle leveres af Hedensted Kommune - generelt betragtet 4/5, hvor Horsens Kommune leverer 1/5.

Udbud:

Når der vælges en udbudsform, hvor hjemkommunerne selv stiller brandstationer til rådighed og

selv leverer køretøjer og materiel - altså alle de relativt faste udgifter, så er der kun tilbage for en entreprenør at byde på de usikre personaleudgifter – og dermed risikoen. Der kan derfor med rette stilles spørgsmålstejn ved, om udbudsformen og strategien i det hele taget er den rigtige.

Som det er nævnt har det ikke været muligt at foretage ovennævnte overslag på baggrund af faktiske tal, da Sydøstjyllands Brandvæsen ikke har kunne eller ville oplyse deres nøgletal. Jeg går dog ud fra, at der er foretaget en budgetlægning af forventede udgifter, idet jeg aldrig har hørt om, at et forslag politisk behandles uden at de økonomiske konsekvenser er belyste.

Det bemærkes i øvrigt, at nøgletallene fra Horsens Service og Beredskab skal justeres til faktiske beløb, idet der ses en markant samdrift indregnet.

Konklusion:

Jeg finder ikke, at det fremlagte materiale er bearbejdet på et grundigt og fagligt niveau, som kan retfærdiggøre de konsekvenser de foreslåede ændringer vil have for alle parter: brandmandskabet, borgere, institutioner og virksomheder specielt i Hedensted Kommune.

Økonomien stiller vældig mange flere spørgsmål end den besvarer, hvorfor det opstillede budget anses for alt for optimistisk og derfor uholdbar.

I visse retninger er materialet ufuldstændigt og generaliseret i en grad, som viser et absolut forkert billede af virkeligheden. Udgangspunktet må vel være, at borgerne uanset hvor de bor tilbydes et relativt ens serviceniveau.

De foreslåede ændringer samt det faglige niveau heraf kan ses på flere måder. Accepteres en forringelse af serviceniveauet i Hedensted Kommune som foreslået, vil det være muligt for Hedensted Kommune, at opnå endnu større besparelser ved at udtræde af samarbejdet med Horsens Kommune.

Ligeledes ses det, at besparelser rammer Hedensted Kommune relativt hårdt - og at serviceforringelserne ligeledes sker i Hedensted Kommune.

Jeg finder derfor det udarbejdede forslag til risikobaserede dimensionering af Sydøstjyllands Brandvæsen overordentlig kritisabelt og mangelfuld og anbefaler på det kraftigste, at materialet i dets nuværende form ikke lægges til grund for den fremtidige dimensionering af redningsberedskabet i Hedensted Kommune.

Desværre har jeg ikke haft de fornødne oplysninger og de fornødne ressourcer/tid til at udarbejde et fuldstændigt materiale, men jeg står gerne til rådighed for en drøftelse af ovenstående.

Kenneth Steenberg Jaquet Brandrådgiver
Kirkedalsvej 6, Rårup 7130
Juelsminde